

19 juni 2022

'HET WAARD GEACHT OM TE LIJDEN'

Handelingen 5, vers 17 t/m 42

Een vrouw van een predikant was eens namens Stichting De Ondergrondse Kerk (www.sdok.nl) met een groep naar India afgereisd om daar een aantal medechristenen te bezoeken die vervolgd worden. In India heeft deze predikantsvrouw ook een predikantsgezin in India bezocht en daar vertelt zij het volgende over: *De 'pastorie' bevindt zich in een christelijke wijk in Lahore. In het huis is nauwelijks meubilair aanwezig: een paar bedden, wat kleden op de grond, maar niet. Pastor Mehboob vertelt dat dit het zoveelste onderkomen van het gezin is. Fanatieke moslims zijn op zoek naar hem. Hij heeft namelijk enkele jaren geleden moellahs (=islamitische geleerden) gedoopt en daarop staat de doodstraf. Toen dit bekend werd, heeft men hem gearresteerd, mishandeld en gevangengezet. Tijdens zijn gevangenschap werd hij flink mishandeld. Hij laat de littekens aan zijn handen zien. Na een periode van veertig dagen gebed en vasten werd hij als door een wonder van God vrijgelaten. De eis was echter dat hij zou stoppen met zijn werk. Toch gaat hij door en trekt hij rond. Zodra gevaar dreigt, verhuist hij weer. En dat gebeurde het afgelopen jaar wel vier keer. Ik vraag hem of hij weleens denkt aan stoppen met dit werk, gezien het grote gevaar dat hem dreigt. Hij kijkt me aan en zegt: 'Stoppen? Wie moet dan mijn werk doen?' ... Nadat er samen Bijbel wordt gelezen benadrukt pastor Mehboob nog dat de weg van een christen altijd de weg van de Meester is. Totdat Hij komt.*

Ziet u de overeenkomsten tussen wat deze Indiase pastor op dit moment meemaakte en wat de discipelen volgens Handelingen 5 (= de Bijbellezing) hebben meegemaakt, toen bijna direct na het Eerste Pinksterfeest: gevangenschap. Een wonderlijke bevrijding uit de gevangenis door God. Heel veel tegenstand en lijden. Maar toch doorgaan met preken, met verkondigen... Geen haar op zijn hoofd die eraan dacht ermee te stoppen. Want, zoals de Indiase dominee zegt: de weg van een christen is altijd de weg van Zijn Meester. En dat is het, waar wij in deze preek bij zullen stilstaan. Wij denken aan al die broeders en zusters in het geloof die moeten lijden vanwege hun geloof. Die gepest en vernederd worden. Die psychisch lijden hebben te dragen door de druk die men legt op hun leven. Die lichamen lijden door in elkaar geslagen te worden, gemarteld te worden, gevangengezet of vermoord te worden. In totaal, zo wordt geschat, zo'n 245 miljoen christenen.

Het vormt wel een contrast. Met Pinksteren hebben wij onlangs gezongen, een feestdag gehad, omdat de Geest is gekomen. De Geest van leven, van vrijheid, van blijdschap! En nu dus bijna direct na Pinksteren worden wij geconfronteerd met lijden, met geweld, met angst... met al de machten en al de mensen die dit christelijke geloof vol vuur bestrijden. Een contrast lijkt het misschien, maar... het hoort juist bij elkaar! Want de Geest van God is uitgestort, God heeft de Heilige Geest gezonden, zodat *wij* deze weg van lijden, van strijd, van volharden en overwinnen zouden kunnen gaan. De Geest van God is daarbij onze Trooster, onze Bijstand, onze Advocaat, zo wordt Hij in de Bijbel genoemd. De Geest van God is gekomen om het leven in deze wereld op scherp te stellen, om goed en kwaad van elkaar te scheiden, om deze wereld tot een keuze voor of tegen Jezus te dwingen. De Geest is gekomen om de wereld te overtuigen van zonde, van oordeel en van gerechtigheid, zo zegt Jezus Zelf volgens het Johannesevangelie. Het spant erom! En wij zijn de getuigen, in dienst gesteld van de Geest van God. De getuigen die door de Geest van God de woorden in onze mond mogen ontvangen en die door de Geest van

God kracht mogen ontvangen om te volharden, om te verdragen. Dat is het werk van Gods Geest. En dat is de weg, waarop de Geest van God ons na Pinksteren leidt. Want zo zien wij het ook in het boek Handelingen gebeuren: Handelingen 2 vertelt ons over dat geweldige Pinksterfeest, waar 3000 man belijdenis van hun geloof deed. Maar in de volgende

geschiedenis die Lukas ons beschrijft – Handelingen 3 - zien wij dat er weerstand komt. En in Handelingen 4 en 5 zitten de apostelen die op eerste Pinksterdag in alle talen het Evangelie verkondigden, al gevangen zitten. En in Handelingen 7, slechts een paar pagina's verder, wordt de eerste christen al gestenigd. Stefanus. En zo gaat het heel het boek Handelingen door. Prachtige geloofsgetuigenissen lezen wij in het boek Handelingen. Vele mensen komen tot bekering. Het geloof breidt zich meer en meer uit. Rome, het centrum van de wereld toen, wordt zelfs aan het eind van het boek Handelingen bereikt. Werk van Gods Geest! Maar het kostte wel levens. Het ging gepaard met hevige tegenstand en verdrukking. Stefanus gestenigd. Jakobus onthoofd. Paulus draagt de littekens op zijn lichaam van de geselingen en gevangenschappen. En zo zijn er nog heel veel voorbeelden binnen de Bijbel en daarbuiten van christenen die deze weg van lijden zijn gegaan. De lijdende Kerk.

De uitstorting van de Heilige Geest betekent diepe vreugde en rijke zegen – er komen stromen van zegen! - maar dus ook: nu gaat de strijd beginnen. En daarom staan wij hier op de zondag na Pinksteren bij stil. Ik moet eerlijk zeggen dat ik het eigenlijk liever over zou slaan. Want het is gewoon soms eng om daarover na te denken, vindt u niet? Stel je voor dat het u of jou zou overkomen? Stel je voor dat je als christen in Iran

geboren was, waar de doodstraf staat op het belijden van een ander geloof dan de Islam? Zou ik dan aan het geloof hebben vastgehouden? Zou ik het kunnen verdragen als ik vanwege mijn geloof gemarteld zou worden? Wat kunnen die vragen je soms verlammen... Maar toch kunnen wij er niet omheen. Jezus heeft Zijn toekomstige volgelingen hierop dan ook zo vaak willen voorbereiden: Mattheus 24: 'dan zullen zij jullie overleveren aan verdrukking, en zullen jullie doden, en jullie zullen door alle volken gehaat worden, vanwege Mijn Naam.' Markus 8, vers 35: maar wie zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar wie zijn leven zal verliezen omwille van Mij en omwille van het Evangelie, die zal het behouden. Lukas 21, vers 7: en jullie zullen allen omwille van Mijn Naam gehaat worden'. En Johannes 16: 33: in de wereld zult gij verdrukking hebben, maar heb goede moed, Ik heb de wereld overwonnen.' Alle Evangeliën dragen ons deze boodschap van Jezus over: verdrukking en tegenstand, dat zijn incidenten op de weg naar het toekomstige Koninkrijk van God, het *is* de weg van de Kerk door de tijd, welke Jezus al voor Zijn hemelvaart heeft voorgezegd. Tot en met het boek Openbaring komen wij deze boodschap tegen. Het boek Openbaring zelf is bedoeld als één grote waarschuwing en bemoediging voor de christenen die tegenstand zullen moeten ervaren. Het is dus geen verrassing dat vandaag de dag miljoenen, ja echt: miljoenen christenen moeten lijden en deze Bijbelteksten in hun eigen leven werkelijkheid zien worden, zoals de pastor in India. De situatie in ons land, onze situatie van rust en verdraagzaamheid, is eigenlijk uitzondering in plaats van regel.

Maar ja, wat moet je er nu mee, als je dit weet? Wat kan je ermee, als je zelf eigenlijk misschien gewoon weinig tot geen tegenstand of weerstand ervaart in je geloof? Moet je het lijden en de tegenstand dan gaan zoeken? Of moet je jezelf afvragen of je wel echt christen bent, als je geen strijd ervaart? Moet je dankbaar zijn voor je situatie, of moeten je je juist schuldig voelen omdat wij niet lijden, hooguit mede-lijden met onze vervolgte broeders en zusters? Ik ga voor het antwoord op deze vragen samen met u kijken naar dat wonderlijke vers wat als kerntekst voor vanmiddag is uitgekozen (Hand 5:41): *Zij dan gingen weg uit de tegenwoordigheid van de Raad en waren verblijd dat zij waardig geacht waren, omwille van Zijn Naam smaadheid te lijden. ... Zij waren blij omdat zij waardig werden geacht om smaadheid te lijden omwille van de Naam van Jezus. Zij waren blij dat zij als christenen vanwege de Naam van Christus mochten worden vernederd. De discipelen waren blij dat zij het waard waren om als volgeling van Christus vernederd te worden! ... Ziet u het voor u: de discipelen lopen, strompelen door de straten van Jeruzalem ... met bebloede rug, omdat er net een vreselijk pijnlijke gesel overheen is gegaan..., maar met een dankbare glimlach op de mond en ogen die vreugde uitstralen... Nu, ik weet niet of het zo is gegaan. Van sommige vervolgte christenen lees je inderdaad dat zij met een glans op hun gezicht de grootste pijnen konden doorstaan. Dat kan dus echt. De Heilige Geest is zo machtig! Maar van andere vervolgte christenen lees je dat zij wel vreselijke angst en spanning hebben ervaren. Die vrouw van de dominee uit India waar ik de preek mee begon, die had bijvoorbeeld een heel sombere gezichtsuitdrukking, zo schrijft die predikantsvrouw die*

haar had ontmoet. De discipelen hoeven hier dus ook echt niet dansend en juichend door de straten van Jeruzalem te zijn gegaan, nadat zij gezeseld waren. Maar... in ieder geval bleken bij hen de pijn en de angst dus niet de overwinnaars te zijn. De pijn en de angst moesten het afleggen tegen..., tegen blijdschap en dankbaarheid! Zij waren blij dat zij het waard waren geacht om voor Christus vernederd te worden.

Maar wat is die blijdschap precies? Want ik zou ook graag die blijdschap willen hebben, willen ervaren, uit die blijdschap willen kunnen leven, u niet? Wat is die blijdschap precies?

Ik zou mij kunnen voorstellen dat de blijdschap van de discipelen daarin bestond dat zij blij en dankbaar waren dat zij er met enkele kleerscheuren zijn afgekomen. Die geseling is bepaald geen pretje, maar goed, ze konden na deze vreselijke behandeling thuis bij het gezin herstellen. God heeft hen gespaard voor groter lijden. Nee, dat was het denk ik niet. De discipelen waren niet met hun lichaam, hun gezondheid of hun familie bezig. Dat was het niet dat hen vervulde met blijdschap. Misschien wel een beetje, maar hun blijdschap was een diepere blijdschap. ...

Waren zij dan misschien dankbaar en blij omdat zij de kracht hadden gekregen om stand te houden, om vol te houden in deze vernedering? Nou, daar zou men ook misschien wel heel blij mee zijn geweest - een zucht van verlichting dat men niet voor de verleiding is gezwicht om aan de eisen van de Joodse Raad tegemoet te komen. Maar ook daar lezen wij niet van. Het is een *nog* diepere blijdschap, we moeten nog verder pellen om tot de kern te komen.

Waren zij dan blij en dankbaar omdat zij Jezus hadden gevolgd in het lijden en de tegenstand? Dat zij in de voetsporen van Jezus zijn gegaan? Nu komen wij heel dicht bij de kern van hun blijdschap, maar het is nog een diepere blijdschap dan dat. Men was blij dat men *het waard was geacht* om in Jezus voetstappen te *mogen* gaan. *Jezus volgen, dat was voor hen geen christenplicht, geen eis van God ... Jezus mogen volgen, dat was GENADE in de ogen van de apostelen.* Het was geen opoffering dat zij zich zo lieten behandelen voor de Naam van Jezus. Het was *genade* van God dat God hen wilde gebruiken in Zijn grote reddingsplan voor de wereld. Het was genade dat zij ook een schakeltje mochten zijn in die grote ketting..., dat zij een onderdeel mochten zijn van dat wereld veranderende begin dat God aan het maken was met deze wereld. Het was genade, het was een groot geschenk, dat God hen op het oog had..., dat God hen wilde laten delen in dat nieuwe begin met deze wereld, die nieuwe redding, die toekomstige nieuwe hemel en nieuwe aarde die na veel strijd en lijden zal komen.

Wat een wonder dat God hen dat waard heeft geacht! Want eigenlijk... eigenlijk waren zij dat helemaal niet waard. Dat wisten zij van zichzelf. Want Jezus, die alles voor hen overhad, die hadden zij allemaal voor Zijn sterven verlaten. Toen het erop aankwam met Pasen, ja, toen stond Jezus alleen. Petrus had nog de moed om Jezus later nog te volgen, maar in die nacht, die vreselijke nacht voor Jezus' sterven heeft hij toch lopen vloeken: ik ken Hem niet. 'k Heb niets met Hem te maken! En nu, nu mogen die verloochenaars, diegenen die Jezus allemaal hadden verlaten, diegenen die

zoveel zwakten, twijfel en gebreken kenden..., nu mochten zij toch hun Heiland volgen en bij Hem horen! Nu mochten zij toch delen in dat Koninkrijk, in die toekomstige heerlijkheid, in dat grote plan van redding en vernieuwing voor deze wereld.

Proeft u iets van wat hun dankbaarheid was, terwijl zij zo moesten lijden? Begrijpt u er iets van? Om dankbaar te kunnen zijn, om die vreugde van de discipelen te kunnen voelen, moeten wij dus niet kijken naar onze omstandigheden, of hoe je je voelt: of het meevalt, of misschien toch een beetje tegen. Om dankbaar te kunnen zijn zoals de apostelen toen, om echt vreugde te ervaren, moet je ook niet kijken naar je draagkracht, naar je veerkracht, naar alles wat je aankan, zoals de apostelen die geseling blijkbaar aankonden. Ja, dat was bijzonder, maar hun blijdschap ging nog dieper. *Om echt dankbaar te kunnen zijn, om vreugde te kunnen ervaren, moet je tot je door laten dringen wat een geweldig iets het is dat God ook jou wil gebruiken in Zijn grote plan met deze wereld..., dat je mag delen in die overweldigende revolutie die Hij tot stand gaat brengen..., dat je mag delen in die genade om heel dicht bij de Heere Jezus te zijn, nu in Zijn lijden en straks in Zijn heerlijkheid. Dat grote plan van God moet je voor ogen houden..., die grote toekomst..., dat geweldige dat God aan het voltooien is en waar jij deel van mag uitmaken...*

Je zou het misschien kunnen vergelijken met een operatie. Een operatie ondergaan is niet fijn. Dat is heftig. Daar kan je als een berg tegenop zien. Maar het is ook een bijzonder als je geopereerd kan worden. Dat het door kan gaan. En als je steeds voor ogen houdt tijdens de operatie wat het resultaat zal zijn..., waarvoor je het doet..., hoe je na de operatie een nieuw leven wacht..., dan sta je er heel anders in.

Nu, waar staan u en ik tijdens de grote operatie die God op dit moment in de wereld aan het volbrengen is? Ben ik bezig met mijn eigen dingen? Mijn wel en wee? Het onrecht dat mij misschien wordt aangedaan als christen? Of zie ik mijn omstandigheden, mijn wel en wee, mijn leventje opgenomen in dat grote reddingsplan van God, waar ook u en waar ook ik een schakeltje in mogen zijn? *Ben ik erover verwonderd dat ook ik daar een onderdeel van mag zijn..., dat de Geest ook door mij heen wil werken... en dat ik ook dicht bij de Heere Jezus mag zijn?...* Want het is geen opdracht. Het is genade van God dat wij hierin mogen delen. Nu, dan kan je soms zelfs dankbaar zijn te midden van je lijden... hoe raar dat ook klinkt en hoe verkeerd dit ook kan worden geïnterpreteerd. Natuurlijk ben je niet blij het met het lijden, met de pijn en met het onrecht. Christenen verheerlijken geen lijden. Ze vinden dat net zo vreselijk als ieder ander mens om onrecht te lijden. Maar wat is het geweldig als je in de pijn, in vernedering en onrecht, in lijden en strijden mag weten dat je in het leger van de HEER mag dienen..., dat je geliefd en gered bent door de Here Jezus..., dat je met Hem innig verbonden mag zijn en Hij je zal vasthouden..., dat de overwinning al door Hem is behaald..., ja, dat door al deze eeuwen heen van verdriet en dreiging, pijn en dood... God Zijn Koninkrijk aan het vestigen is. Wat een genade dat ik daar bij mag horen...!

Zij dan gingen weg uit de tegenwoordigheid van de Raad en waren verblijd dat zij waardig geacht waren, omwille van Zijn Naam smaadheid te lijden. Maar dan toch die vraag nog even terughalen van zo straks: en als je nu weinig hoeft te lijden voor je geloof, als je weinig tegenstand ervaart in je dagelijkse leefwereld? Kan je daar dan wel blij mee zijn? Of moet je je schuldig voelen dat je geen lijden ervaart?

Ik ben bij deze vraag geholpen door wat Helen Berhane, een christen uit Eritrea vertelde. Over haar leven is een boekje geschreven, nadat zij is gevlucht uit Eritrea. Helen werd met anderen gevangengehouden in een snikhete container en heeft lichamelijk en geestelijk bijzonder zwaar heeft geleden. Wat een lijden... Helen Berhane heeft ook een lied geschreven met het volgende refrein: *Het christendom kost je je leven..., maar het eindresultaat is overwinning.*

Het christendom kost je je leven..., maar het eindresultaat is overwinning. Dus: of je nu vervolgd wordt of niet, het christendom, het christelijk geloof kost sowieso je hele leven. Voor een vervolgd christen is zijn geloof allesbepalend..., maar dat is niet anders dan voor u en mij, ook al worden wij niet vervolgd. Het geloofsleven van Eritrees christen en van een christen zoals u en ik zou eigenlijk niet zoveel moeten verschillen. We hebben het vervolgd deel van de kerk en het niet-vervolgd deel van de kerk misschien wel veel te veel uit elkaar getrokken. Want *zowel een vervolgd als een niet-vervolgd christen heeft de taak om in zijn leven God groot te maken.* Dat is niet iets wat je pas moet doen, als je tegenover de vijand de keuze moet maken om te belijden dat je christen bent of je geloof te verloochenen. Christus behoort in welke levensomstandigheden ook de eer te krijgen. Met gebroken stem in een gevangeniscontainer in Eritrea, of met een meeluisterlied via Youtube als je rustig op de bank achter je laptop zit. En Jezus wil zowel in het leven van vervolgd christenen als in het leven van niet-vervolgd christenen zichtbaar zijn. In hoe een Eritrees christen klappen van de vijand verdraagt. Maar ook in hoe ik als niet-vervolgd christen omga met tegenslag of onrecht dat mij wordt aangedaan. *Je hoeft niet vervolgd te worden om te laten zien wie Christus voor je is.* In je keuzen of in het omgaan met je gevoelens kan er zich al een hele strijd afspelen, zonder dat je als christen in de gevangenis dreigt gegooid te worden. Ook in het omgaan met tegenslag. In het omgaan met je ziekte. In het omgaan met onrecht en vernedering. Ook daarin vraagt Jezus jou om Hem te volgen. Wat betekent het dan dat je christen bent?

Je hoeft geen vervolgd christen te zijn om je leven echt in dienst te stellen voor de HEER. Een vervolgd christen moet daar dingen voor opgeven en keuzen maken, maar een niet-vervolgd christen in een carrièremaatschappij waarin iedereen zich vooral moet ontplooiën, maar daar soms ook veel voor opgeven. Helen Berhane, viel het in Denemarken waar zij is opgevangen na een tijdje op, dat het in zo'n rijk westers land soms nog lastiger was om echt op Jezus gericht te zijn dan in haar thuisland Eritrea.

Het is dus niet de vraag of wij vervolging kennen, of zullen gaan kennen... het is de vraag wat Jezus en Zijn nieuwe toekomst nu op dit moment op deze plaats voor ons betekenen.

Hellen Berhane schrijft daarom ook op een andere plek: *beschouw uw vrijheid niet als iets vanzelfsprekends.*

Gebruik elke kans om de Heere elke dag te prijzen. Als ik in de gevangenis kon zingen, wat kunt u dan wel niet met uw vrijheid tot eer van God doen!

Wat betekent Jezus en Zijn nieuwe toekomst op dit moment in deze situatie voor u? Bent u er mee bezig? Stem je daar je leven op af?

Want heb je al tot je door laten dringen wat een geweldig iets het is, dat je daar in mag delen? Dat je dat waard wordt geacht door God? Dat is genade! Nu leef uit die genade. Uit die dankbaarheid. Dicht bij Jezus. En dan zal Hij ook met Zijn Geest dicht bij jou zijn. Zelfs in het lijden.

Dan kan je je soms zo dankbaar voelen. Dan kan je soms zelfs al glimlachen door de tranen heen.

Heeft u vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijf // 06- 40632938 // dekruijf@live.nl

Het geciteerde: boek van Helen Berhane:

